

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/162/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119212581
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119212581.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: E. P., F.. XX.XX.XXXX, T. A.I. XX, XXX XX A., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Igora Šafranka, advokáta so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Goliášová Gabriela, s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, v spore o primerané finančné zadostučinenie vo výške 368,07 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 150 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu zamietá.
- III. Žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 01.08.2019 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu vo výške 368,07 Eur, ako aj trovy konania. Žalobu vo veci samej odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 16Csp/109/2018 o vydanie bezdôvodného obohatenia bola v postavení spotrebiteľky úspešná. Rozsudok súdu 1. stupňa bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov spisová značka 7Co/175/2018 zo dňa 29.04.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.05.2019. Ako spotrebiteľka si uplatnila primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má sankčnú, odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má funkciu relutárnu. Výška 368,07 Eur predstavuje sumu, o ktorú sa žalovaný v pôvodnom konaní chcel na jej úkor bezdôvodne obohatiť.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní zo dňa 29.08.2019, v ktorom žalobu žiadal v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že žalobkyňa nepreukázala ujmu ako aj skutočnosť, že žalovaný svojim konaním porušil súčasne kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potencióálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinnosti vznikla, inak nie je čo reparaovať. Predmetom konania vedeného pod spisovou značkou 16Csp/109/2018 nebolo uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 Zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Neuvedenie všetkých zákonných náležitostí v úverovej zmluve však voči žalobcovi spotrebiteľovi nepredstavovalo žiadne porušenie jeho práv, ba dokonca predstavovalo preňho výhodu v zmysle, že pokiaľ mal vrátiť požičanú istinu s úrokmi a poplatkami v zmysle úverovej zmluvy na základe rozhodnutia v konaní 16Csp/109/2018, to bola len istina a preplatok žalobcovi žalovaný vrátil. Inštitút primeraného finančného

zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považujeme za dodržané už samotným rozsudkom v konaní 16Csp/109/2018. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privedená určitá hrozba ujmy. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ.

3. Súd vykonal dokazovanie vypočutím žalobkyne, svedka, pripojeným spisom Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/109/2018, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

4. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 16Csp/109/2018- 28 zo dňa 25.10.2018 súd určil, že žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 368,07 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 08.07.2018 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd 1. stupňa bol toho názoru, že v Zmluve o úvere absentuje údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) Zákona č. 129/2010 Z.z., a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Rovnako v predmetnej zmluve absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona č. 129/2010 Z.z. Súd prvej inštancie vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. S poukazom na to, že žalobkyni bol poskytnutý úver 1.200 Eur, z ktorého zaplatila žalovanému sumu 1.568,07 Eur, rozdiel vo výške 368,07 Eur súd zaviazal žalovaného vydať žalobkyni.

5. Uvedený rozsudok súdu 1.stupňa bol potvrdený Rozsudkom Krajského súdu v Prešove číslo konania 7Co/175/2018-58 zo dňa 29.04.2019.

6. Súd na pojednávaní dňa 18.11.2019 vypočul žalobkyňu, ktorá súdu uviedla, že pokiaľ ide o uzatvorenie úverovej zmluvy so spoločnosťou Home Credit, tú uzatvárala v Tesco, potrebovala úver 1.200 Eur na plyn, ktorý potrebovali viesť do zeme okolo rodinného domu. Tento úver aj splácala. Keď zaplatila istinu, zo strany spoločnosti Home Credit jej stále vyvolávali, aby platila ďalšie platby. Povedala im, že už nemá z čoho. Oni jej na to povedali, že si má požičať. Následne navštívila prvú oddľžovaciu spoločnosť v Prešove, kde im odovzdávala 10 Eur každý mesiac a oni to poukazovali spoločnosti Home Credit. Pokiaľ ide o preplatok, ktorý jej vznikol na úvere, to riešil jej syn. Syn išiel za právničkou, ktorá zistila, že už nemá ďalej splácať, lebo úver preplatila.

7. Rovnako súd na tomto pojednávaní vypočul svedka I. P., ktorý súdu uviedol, že pokiaľ ide o Úverovú zmluvu so spoločnosťou Home Credit, mal vedomosť o tom, že mamka so spoločnosťou Home Credit uzatvorila úverovú zmluvu, tento úver aj riadne splácala, istinu úveru zaplatila, no potom jej zo spoločnosti Home Credit dennodenne vyvolávali, že má platiť ďalej a keď nemá, že si má požičať. Chcel mamke pomôcť, preto navštívil prvú oddľžovaciu spoločnosť a mamke poradil, nech platí platby spoločnosti Home Credit cez túto prvú oddľžovaciu spoločnosť. Rovnako spoločnosti Home Credit telefonovali, aby im znížili danú splátku, no nechceli sa s nimi o znížení tejto splátky vôbec baviť. Zdalo sa mu, že mamka už priveľa spláca tento úver, preto sa dostal k Združeniu HOOS, kde mu túto úverovú zmluvu preskúmali a povedali mu, že mamka úver preplatila. Následne ten preplatok aj cez združenie žalovali.

8. Súd vec prejednal na tomto pojednávaní v neprítomnosti žalovaného, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 15.11.2019, v ktorom súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti.

9. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

10. Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

11. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

12. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

13. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa

porušíteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušíteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušíteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávnych podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušíteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

15. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

16. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je v celom rozsahu dôvodným. Žalobkyňa úspešným uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu porušenia jej práv žalovaným v pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 16Csp 109/2018, splnila zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

18. Súd priznanú sumu vo výške 150 Eur žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 150 Eur považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie 16Csp 109/2018, v ktorom sa žalobkyňa úspešne domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a v spore bola aj úspešná. Súd priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

19. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje súd za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi-žalobkyni, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý jej hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrilo. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

20. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 C.s.p. vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednáwanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 C.s.p. zakladá priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.